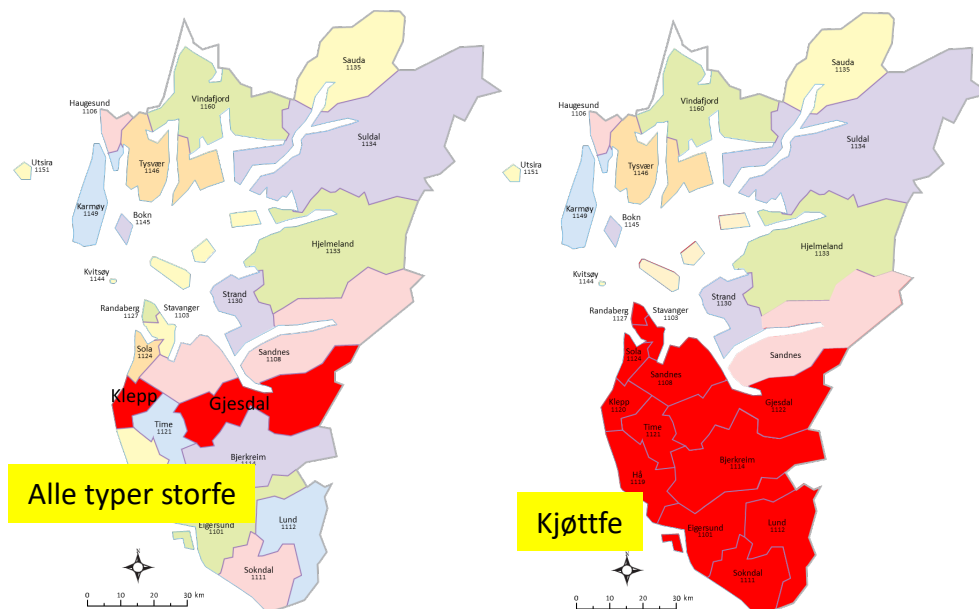

Bransjeretningslinjer i forbindelse med livdyromsetning av storfe i Rogaland, gjeldende fra 1. oktober 2020

Gjeldende soner:

- For alle typer storfe: kommunene Klepp og Gjesdal
- For kjøttfe: sør-Rogaland:

Inndeling av risikosoner for spredning av ringorm i Rogaland hvor det anbefales ekstra tiltak i forbindelse med livdyromsetning. For alle typer storfe er risikosonene Klepp og Gjesdal, mens kun for kjøttfe regnes hele sør-Rogaland for risikosone.

Hensikt:

1. Unngå spredning av sykdommen ut av risikosonene
2. Hindre spredning innad i risikosonene

Generelle tiltak utover de krav som er satt i forskriften¹, gjeldende for sør-Rogaland:

- **Redusere** antall mulige smittekontakter ved å kjøpe livdyr fra færrest mulige leverandører.
- **Veterinærattest** med gyldighet 1 uke for alle livdyr.
- Holde oppdaterte **dyreholdjournal** og beiteoversikt slik at en eventuell smittesporing av kontaktbesetninger blir enkelt
- **Karensperiode** på 8 uker, som betyr at det ikke anbefales å selge dyr ut av dyrehold som har kjøpt livdyr i løpet av de foregående 8 ukene. Fortrinnsvis selg først, kjøp etterpå. (Forskriftskravet for all omsetning er at det ikke er tillatt å selge dyr ut av en besetning som har kjøpt inn dyr før etter 14 dager. De spesifikke dyra som er kjøpt inn kan ikke selges før etter 30 dager (14/30 dagers regelen)).
- Vær oppmerksom på **hår og hudforandringer** i besetningen i minst 8 uker etter siste innkjøp
- Om mulig, holde nyinnkjøpte dyr adskilt (**karantene**) fra egen besetning
- **Varsle** Mattilsynet umiddelbart ved mistanke om ringorm

¹ Forskrift om tiltak mot sykdommer og zoonotiske agens hos dyr (dyrehelseforskriften)

Tiltak i sonene:

Unngå salg av livdyr ut av sonene. Det kan gjøres unntak for salg direkte til slutføringsenheter og for spesielle tilfeller som må vurderes individuelt.

Dette gjelder for alle typer storfe i Klepp og Gjesdal, og det gjelder kun kjøttfe i hele sør-Rogaland (se kartskisse).

Bakgrunn:

Ringormsituasjonen i Rogaland er langt bedre nå enn på samme tid i fjor, men sykdommen blusser ofte opp om høsten og utover vinteren, og dermed må vi på denne tiden være ekstra varsomme og årvåkne for tegn på ringorm. Livdyromsetning av storfe innebærer den største risikoen for smittespredning og det kan ta flere uker før sykdommen oppdages.

Ringorm hos storfe forårsaket av *Trichophyton verrucosum* er en meldepliktig B sykdom, som ved påvisning, vil føre til båndlegging og pålegg om sanering. Konsekvensene av å få ringorm inn i besetningen er store for produsenten som pålegges å gjennomføre omfattende og kostbare saneringstiltak i besetningen.

Det er nå bred enighet om å innføre ekstra tiltak denne høsten for å begrense sykdommen og unngå ytterligere spredning. De største utfordringene er symptomfrie smittebærende dyr og de store individuelle variasjonene i hvordan sykdommen vises. Melkefe utvikler ofte tydelige og typiske symptomer, mens kjøttfe kan vise mer utypiske og mindre tydelige tegn. Det er også sett at det kan ta opp mot 8 uker før symptomer blir synlige etter smitte.

Smittesituasjonen i Rogaland denne høsten er noe uklar i sørfylket. Når det gjelder melkefe er det særlig i Gjesdal og Klepp at risikoen anses å være størst, mens det for kjøttfe er usikkerhet knyttet til hele sørfylket. Dette er hovedargumentene bak forskjellig risikosoner for melkefe og kjøttfe

Mål med ekstra tiltak:

Selv om smitte kan spres via utsyr og folk er livdyromsetning er den største risikoen for smittespredning mellom storfebesetninger. En felles dugnad nå for å begrense og redusere risikoen for ytterligere spredning av ringorm i Rogaland er avgjørende for å få kontroll. For å lykkes er det viktig med reduksjon av antall smittepunkter, og en tidlig oppdagelse av smitte.